

beholde deres Brændsel i det Omfang, der er paakrævet efter de nye Lærerboliger og de nye store Skolestuer. Samtidig maa selvfølgelig Grundlønnen nedsættes med et passende Beløb.

Jeg er den højtærede Minister taknemmelig for, at han hartænkt paa Vinterlærerne og stillet Forslag om, at de skal have Adgang baade til Dyrtids- og Konjunkturtillæget. Derimod beklager jeg, at de gamle veltjente Vinterlærere ikke faar nogen Efterløn. Spørgsmaalet har i Virkeligheden ikke synderlig finansiell Betydning. Vinterlærerstillingen er for mange unge Lærere kun et Gennemgangsled, det er kun faa, der bliver i den alle Dage. Men jeg vil dog henstille, at de gamle Vinterlærere, der i mere end 30 Aar har staaet i Skolens Tjeneste, faar en beskeden Efterløn. Jeg ser ganske vist af Bemærkningerne, at Lønningskommissionen har forhandlet om dette Spørgsmaal, der har været fremsat Ønske om en saadan i Kommissionen, men man har ikke ment at kunne imødekomme det, da de paa-gældende Lærere ikke er stadig beskæftigede ved Skolegerningen. Men det kan man dog ikke sige, naar de i en Aarrække af over 30 Aar har været stadig beskæftigede dermed. Jeg synes ikke, det er rigtigt, at disse gamle Mennesker, der hidtil har haft en meget beskeden Løn, nu paa deres gamle Dage skal være henviste til at søge Understøttelse ad anden Vej.

I 2det Stykke i § 2 staaer der: „Naar Tallet af faste Lærere ved en Skole paa Landet er over 3 — derunder ikke medregnet Lærerne ved en til Skolen knyttet Forskole —, kan Undervisningsministeren efter Indstilling af Kommunalbestyrelsen bestemme, at Andenlærerne eller nogle af disse lønnes med den lavere Løn for Første- og Enelærere“. Jeg vil gerne spørge, hvorfor det absolut skal være den laveste Løn? Vi holder alle paa det kommunale Selvstyre. Jeg synes derfor, man kan overlade det til Kommunerne at stille Forslag, om de ønsker, det skal være efter højeste eller laveste Løn. I § 2 er Grundlønnen fastsat for Første- og Enelærere og Andenlærere. Jeg kan give de Udtalelser, det ærede Medlem fra Holbæk (Nøhr) fremsatte, min Tilslutning fuldt ud. Navnlige mener jeg, at Bestemmelsen er i højeste Grad uheldig og uretfærdig, hvis en Andenlærer bliver siddende i Embedet al den Tid, han kan virke som Lærer. Det kan være af forskellige Grunde, maa-ske fordi han ønsker at blive i det Embede, han har, maa-ske fordi han ikke har Eksamen i Sang. Og saa

skal han være afskaaret fra at faa fuldt Tillæg. Jeg synes, at hvis en Andenlærer f. Eks. har været i Embede i 15 Aar, er kommet op i en Alder af en 40 Aar, og ikke har Udsigt til at blive Førstelærer, er der er god Mening i, at han fik de samme Alderstillæg som Første- og Enelærerne. Det vil jeg gerne henstille til det kommende Udvalg at overveje.

Stilling: I Bemærkningerne til Lovforslaget siger Lønningskommissionen følgende, som den højtærede Formand maa-ske vil tillade mig at oplæse: „Man har fastsat Lønninger og Honorarer efter de nuværende Forhold, og det bliver da Skolekommissionens Opgave at tage Bestemmelse om de ovennævnte i Skolekredse meget omtalte Spørgsmaal, skønt disse i mange Tilfælde har Forbindelse med Lønningsforholdene og har skabt Vanskeligheder for en tidssvarende og rationel Ordning heraf“. Denne Udtalelse staaer i nøje Overensstemmelse med en Udtalelse, som det ærede Medlem fra Aakirkeby (Koføed) i Dag fremsatte. Der ligger heri en Erkendelse fra Kommissionens Side af, at de Lønninger, som maatte blive vedtaget paa Grundlag af dens Forslag, kun kan være gældende, indtil der paa Grundlag af Skolekommissionens Indstilling er vedtaget en Nyordning af hele vort Skolevæsen, derunder ganske sikkert ogsaa en Nyordning af Lærerruddannelsen, og man kan vel sikkert gaa ud fra, at den Lærerruddannelse, som vil blive foreslaaet og forhaabentlig ogsaa vedtaget, vil være saa langt udover den nuværende, at der maa kræves adskilligt højere Lærertil lønninger end dem, der nu vil blive vedtaget i Henhold til Lønningskommissionens Forslag. Denne Bemærkning har jeg ønsket at fremsætte, for at man ikke senere, naar Skolelovene kommer til Behandling, skal bebrejde mig, at jeg ikke har sagt til i rette Tid. Jeg betragter altsaa det foreliggende Lovforslag som et rent midlertidigt Forslag til Lærertil lønninger. I øvrigt kan jeg, idet jeg ganske slutter mig til mit Partis Ordførers Udtalelser og til de Udtalelser, der er fremkommet fra forskellige ærede Medlemmer om Andenlærernes Lønninger, i alt væsentligt anbefale Lovforslaget.

Om Andenlærerne maa jeg maa-ske udover det, som er sagt af andre Talere, sige, at jeg finder det ganske urimeligt, at en Lærer, der kun underviser 30—40 Børn — og i mange Skoler gaar der jo kun 30—40 Børn, endda fordelte i to Klasser —, lønnes langt bedre end en Andenlærer,